

Shan Morgan
Ysgrifennydd Parhaol
Permanent Secretary

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Nick Ramsay AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

24 Medi 2019

Anwyl Mr Ramsay,

Roedd swyddogion Llywodraeth Cymru yn falch o gael gwahoddiad i gymryd rhan yn nigwyddiad rhanddeiliaid y Pwyllgor ar 1 Gorffennaf 2019 i drafod a rhannu arferion gorau Gwrth-dwyll yn y Sector Cyhoeddus. Croesawais hefyd adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar y Fenter Twyll Genedlaethol yn 2018 a'i adroddiad ar Drefniadau Gwrth-dwyll yn Sector Cyhoeddus Cymru yn 2019.

Mae gan Lywodraeth Cymru ymagwedd ragweithiol tuag at gydweithio ar faterion gwrth-dwyll ar draws Cymru, ac mae wedi cymryd rhan mewn sawl menter i rannu arferion da a hwyluso trafodaethau yn ymwneud â phob agwedd ar ymwybyddiaeth o dwyll ac ymchwilio. Roedd y rhain yn cynnwys:

- Cyflwyniad gan staff gwrth-dwyll yn nigwyddiadau Cyfnewid Arferion Da Swyddfa Archwilio Cymru, gyda chynrychiolwyr sefydliadau cyhoeddus o amrywiol sectorau yn bresennol
- Cyflwyniad mewn gweithdai gydag awdurdodau lleol a Heddlu Gogledd Cymru i ddysgu gwersi a gwella'r fframwaith rheolaeth yn dilyn achosion o dwyll yn ymwneud â chonsesiynau bws.

Ar ben hynny, mae amrywiol ymchwiliadau wedi ein harwain i rannu gwybodaeth gyda nifer o sefydliadau er mwyn atal neu ymchwilio i achosion o dwyll, gan gynnwys awdurdodau lleol, y Comisiwn Elusennau, Cronfa Loteri Fawr, y Gwasanaeth Ansoffedd, cyrff addysgol, gwasanaeth gwrth-dwyll y GIG, Tŷ'r Cwmnïau, Swyddfa'r Cabinet y DU, yr Heddlu a'r Asiantaeth Trosedd Cenedlaethol. Mae'r trafodaethau hyn wedi atgyfnerthu'r farn, y gwn eich bod chi a'ch Pwyllgor yn ei rhannu, bod amrywiol lefelau o ddealltwriaeth, adnoddau ac arbenigedd o fewn cyrff sector cyhoeddus ar draws Cymru.

Parc Cathays • Cathays Park Ffôn • Tel 0300 025 3289
Caerdydd • Cardiff PS.PermanentSecretary@llyw.cymru
CF10 3NQ Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

Mae'ch Pwyllgor wedi cyfeirio dau argymhelliad penodol at Lywodraeth Cymru yn dilyn y digwyddiad Rhanddeiliaid, ynghylch trefniadau gwrth-dwyll yn y sector cyhoeddus ehangach yng Nghymru.

Argymhelliad: Gofynnwn i Lywodraeth Cymru ystyried a oes posibilrwydd a chwmpas ar gyfer cefnogi tîm gwrth-dwyll cenedlaethol i weithio ledled Cymru i sicrhau bod staff sydd wedi'u hyfforddi'n briodol yn ymgymryd ag o leiaf lefel sylfaenol o waith gwrth-dwyll ym mhob ardal awdurdod lleol.

Ymateb: Derbyn

Mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod ac yn llwyr gefnogi awdurdodau lleol i roi sylw i dwyll o fewn eu £8 biliwn o wariant refeniw cyffredinol. Fel sefydliadau annibynnol dan arweiniad democrataidd, y 22 cyngor eu hunain sy'n bennaf gyfrifol am ganfod ac atal twyll. Yn unol â hynny, rydym yn disgwyl pob un ohonynt i ymroi'n llwyr i'r gwaith hwn, ac i wleidyddion lleol ddeall a darparu arweiniad. Er mwyn gwneud yn siŵr bod yr argymhelliad yn cael ei ddeall ac yn cael blaenoriaeth, bydd swyddogion yn codi'r mater gyda'r Gweinidogion i sicrhau eitem ar agenda'r Cyngor Partneriaeth yn ogystal â'i Is-bwyllgor Cyllid. Yn ddarostyngedig i gytundeb y Gweinidogion, byddwn yn gosod eitem ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod nesaf posib.

Argymhelliad: Gofynnwn i Lywodraeth Cymru ystyried beth yw'r ffordd orau iddi ddarparu arweinyddiaeth genedlaethol gryfach a chanllawiau o ansawdd gwell ar rannu gwybodaeth, i helpu i gryfhau a gwella effaith gweithgareddau gwrth-dwyll ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru.

Ymateb: Derbyn

Rwy'n cefnogi unrhyw ymgais i gynyddu'r ddealltwriaeth am dwyll ac i weithredu technegau arferion gorau yn gyson ar draws Sector Cyhoeddus Cymru. Mae cyfrwng eisoes yn bodoli i ddwyn ymarferwyr gwrth-dwyll a phartïon eraill ynghyd ac i ysgogi dealltwriaeth gyffredin o'r maes pwysig hwn.

Mae Pennaeth Gwrth-dwyll Llywodraeth Cymru yn Ddirprwy Gadeirydd Fforwm Twyll Cymru, elusen ddielw sy'n cael ei rhedeg gan fwrdd strategol o wirfoddolwyr. Ei nod yw helpu i atal twyll yng Nghymru drwy godi ymwybyddiaeth yn y sectorau cyhoeddus a phreifat ac ymysg unigolion. Yn benodol, mae'r amcanion a nodwyd yn cynnwys:

- dwyn y sectorau cyhoeddus a phreifat ynghyd i ymladd twyll a throsteddau ariannol ac amddiffyn economi Cymru
- hyrwyddo ymwybyddiaeth o dwyll ymysg ei aelodau, sefydliadau ac unigolion drwy'r rhanbarth

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@llyw.cymru
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>

- creu diwylliant o arferion gorau drwy annog a datblygu strategaethau gwrth-dwyll i'w defnyddio gan yr aelodau
- sefydlu arferion gorau rhwng aelodau ar gyfer atal, ymchwilio a chanfod achosion o dwyll
- hyrwyddo amgylchedd agored a chydweithredol rhwng yr aelodau yn y sectorau cyhoeddus a phreifat.

Mae cryn dipyn o barch i'r Fforwm; yn 2017 bu'r Prif Weinidog presennol yn annerch ei gynhadledd flynyddol, gan amlinellu ei gefnogaeth i drefniadau gwrth-dwyll ar draws Cymru. Ymysg aelodau'r Fforwm mae Swyddfa Archwilio Cymru, yn ogystal â nifer o sefydliadau sector cyhoeddus a phreifat.

Felly, rwy'n credu y gall Llywodraeth Cymru sicrhau'r canlyniad y mae'n ei ddymuno drwy nodi strategaethau i gefnogi gwaith y Fforwm, codi ei broffil ymysg sector cyhoeddus Cymru a cheisio cael lefel uchel o ymrwymiad ganddynt i'w gefnogi. Byddaf yn gofyn i'r Swyddogion ymgysylltu a'r Fforwm i drafod strategaethau ar gyfer gryfhau'r ei effeithiolrwydd erbyn diwedd y flwyddyn galendr hon.

Rydym yn cytuno bod potensial i rannu data rhwng cyrff cyhoeddus Cymru i wella effaith gweithgarwch gwrth-dwyll. Mae cyflwyno Deddf yr Economi Ddigidol yn rhoi pwerau newydd i Lywodraeth Cymru a rhai cyrff cyhoeddus cofrestredig eraill yng Nghymru rannu data gyda'i gilydd, yn unol â'r drefn, er mwyn adnabod achosion posib o dwyll. Mae swyddogion yn gweithio i sefydlu trefn lywodraethu briodol ar gyfer datblygu'r defnydd o'r pwerau hynny yng Nghymru, a'r nod yw sefydlu panel erbyn diwedd y flwyddyn ariannol i ystyried defnyddiau posib y pwerau.

Gan ystyried y bydd angen amser i ddatblygu rhai o'r mentrau hyn, rwy'n mynd i ysgrifennu gyda'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y camau sy'n cael eu cymryd erbyn diwedd y flwyddyn ariannol bresennol.

Yn qywir,

Shan Morgan
Ysgrifennydd Parhaol/ Permanent Secretary
Llywodraeth Cymru/ Welsh Government

BUDDSODDWR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff
CF10 3NQ

Ffôn • Tel 0300 025 3289
PS.PermanentSecretary@llyw.cymru
Gwefan • Website: www.gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Dilynwch y ddolen i gael arweiniad ar sut fyddwn yn trin a defnyddio'ch data, yn unol â'r Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?skip=1&lang=cy>

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding. Please follow the link for guidance on how we will handle & use your data, in accordance with the General Data Protection Regulations. <https://gov.wales/about/welsh-government-privacy-notice/?lang=en>